

Nederlandse Waterschapsbank

Onze bank

De Waterinnovatieprijs mag zich sinds 2015 verheugen in de structurele steun van de Nederlandse Waterschapsbank (NWB Bank). Waarom doet die bank dat? Deze en andere vragen kreeg de nieuwe directievoorzitter Menno Snel, die sinds september vorig jaar de NWB Bank leidt. Daarvoor werkte hij bij het IMF. Wat is zijn kijk op de investeringen van de waterschappen en is de stap van Washington naar Den Haag niet een enorme stap terug?

DOOR JAAP VAN PEPPERSTRATEN

“**B**eslist niet”, is het bondige antwoord op die laatste vraag. “Ik heb vijf jaar bij het IMF gewerkt en ik had als bewindvoerder 15 landen in mijn portefeuille, waaronder Nederland. Ik was vanuit Washington veel op reis om met de autoriteiten van die landen te praten over hun inzet voor het IMF-programma. Ik heb in die vijf jaar fantastische avonturen beleefd, maar als familie hebben we besloten dat we het ook wel leuk vonden om terug naar Nederland te gaan. Het lag voor de hand dat ik iets zou gaan doen in de financiële sector, maar ook voor de publieke zaak, omdat ik dat aantrekkelijk vind. De NWB Bank is misschien wel onbekend, maar allesbehalve saai. Het is één van de topfinanciers van de Nederlandse publieke investeringsagenda.”

Onze bank

Op dat vlak is de NWB Bank zeer actief. Van alle publieke investeringen in Nederland voor verbeteringen op het gebied van milieu, sociale woningbouw, natuur, waterveiligheid enzovoorts, wordt een derde deel van het benodigde geld uitgeleend door de NWB Bank. Daarnaast is de bank voor 81 procent in handen van de waterschappen. “Wij voelen ons diep verbonden met de waterschappen. Zij vormen de reden van ons bestaan; jaarlijks voorzien wij in circa 90 procent van hun financieringsbehoefte. Andersom praten de waterschappen doorgaans over ons als ‘onze bank’. Ik heb nu via een kennismakingstournee bijna alle waterschappen bezocht en ik ben diep onder de indruk van de uit-

dagingen waar ze voor staan en hoe ze die aanpakken. Er is heel veel te beleven.

“Qua balans totaal is de NWB Bank de vijfde bank van Nederland. Daar krijgen we ook wel eens vragen over. “Balansgroei is zeker geen doel op zich, omdat dit de leverage ratio verlaagt en belemmerend kan werken voor dividenduitkering. We hebben dan ook hard gelobbyd voor een proportionele toepassing van deze ratio voor promotional banks zoals de NWB Bank. De Europese Commissie is inmiddels met voorstellen in die richting gekomen. Uitgangspunt blijft dat we geen nee willen en hoeven te verkopen om goedkope financiering te blijven geven aan de publieke sector instellingen in Nederland.”

Nuchter, bescheiden, sober

Het geld dat de NWB Bank uitleent, halen ze eerst van de internationale kapitaalmarkt. De bank kan goedkoop inlenen vanwege haar triple A-status en dus ook goedkoop uitleenen aan (semi-)overheden. “En dat doen we met minder dan 60 medewerkers. Dat maakt ons de meest kostenefficiënte bank ter

wereld. Deze bank is altijd sterk gefocust gebleven op strikt doen waarvoor we in het leven zijn geroepen en heeft zich nooit laten verleiden tot ongewisse avonturen. Mijn voorgangers hebben dat altijd zo gedaan en daar ben ik best een beetje trots op. Die lijn gaan we onverkort voortzetten.

“Er zijn ook best wel eens vragen over de diversificatie van onze kredietverlening of over de redding van Vestia vijf jaar geleden. Dan maken wij duidelijk dat we er voor de volle 100 procent zijn voor de waterschappen en dat we dat het beste kunnen doen door ook (gegarandeerde) kredieten te verlenen aan andere instellingen in de Nederlandse publieke sector, zoals sociale woningbouwcorporaties. In het geval van Vestia hebben we destijds onze maatschappelijke rol gepakt en bijgedragen in de oplossing van het derivatenprobleem bij Vestia. Dit alles onder garantie van de overheid. We hebben daarmee geen extra risico genomen.”

In het water

In zijn kennismakingstournee heeft hij gezien hoe ingewikkeld de Nederlandse waterhuishouding is.

“Ik vind dat superinteressant. Mijn vader en mijn opa zaten ook ‘in het water’ als ingenieur en ik denk dat ze wel tevreden zouden zijn over mijn huidige werkkring als ze dat konden zien. Ik wil met eigen ogen de uitdagingen ter plekke zien, want ik ben ervan overtuigd dat alleen maar getalletjes nooit het hele verhaal vertellen. Wij kennen de sector heel goed en komen bij een financieringsbehoefte altijd bij de aanvrager om een heel goed beeld te krijgen van die behoefte. Wij leveren altijd maatwerk.”

“Wij voelen ons diep verbonden met de waterschappen; zij vormen de reden van ons bestaan”

De naam NWB Bank is ietwat ongelukkig omdat die naam twee keer het woord bank in zich heeft. Snel legt uit dat de bank zich daarvan bewust is, maar dat er geen andere oplossing gevonden is die aan alle belangen recht doet. Omdat de bank sterk internationaal georiënteerd is, werd het noodzakelijk geacht dat het woord bank in de naam zou komen. Maar de Nederlandse Waterschapsbank bekt internationaal niet lekker en anderzijds zeggen de letters NWB te weinig en brengen op internet te veel naamgenoten in beeld.

Waterinnovatieprijs

De vraag is waarom de NWB Bank zich verbonden heeft aan de Waterinnovatieprijs. “Tot 2015 waren we betrokken bij verschillende kleinere prijzen, waaronder de MVO-prijs voor Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen. Die

Illustratie Monique van Evelingen

prijzen gingen al de kant op van innovatieve projecten. Als waterschapsbank willen wij minder versnippering in de prijzen, maar wel innovatieve projecten stimuleren om de uitdagingen in het waterbeheer versneld aan te pakken. Op de Waterschaps-innovatiedag vorig jaar november heb ik louter enthousiasme ontmoet bij alle partijen die aanwezig waren en wijzelf

zijn ook erg enthousiast.

“Ik ben op die dag erg onder de indruk geraakt van de grote hoeveelheid inzendingen, meer dan 150, maar ook van de hoge kwaliteit daarvan. Het zijn ideeën die breder uitgerold zouden kunnen worden dan alleen in het waterschap waar ze zijn ontwikkeld. De innovatie gaat soms over producten, soms over processen en soms ook over nieuwe vormen van samenwerking waarbij verschillende deelnemers gezamenlijk en voor zichzelf een win-winsitu-

Menno Snel: "Wij ondersteunen met liefde het duurzamer maken van de Nederlandse economie en helpen ook om de circulaire economie op gang te krijgen." (foto Adri Geers)

atie creëren. Dat laatste vinden we ook een heel interessante manier van innoveren. Met die prijs kunnen de waterschappen laten zien dat zij niet alleen de oudste bestuurslaag van Nederland zijn, maar ook zeer innovatief zijn. Dat laatste zou wat mij betreft nog wel nadrukkelijker gecommuniceerd mogen worden."

"Onze kracht is het verlenen van goedkope kredieten binnen strikte kaders"

Nieuw investeringsvehikel

Vorig jaar ontstond het idee in Den Haag om de drie overheidsbanken (FMO, BNG Bank, NWB Bank) bij elkaar te voegen, maar tot tevredenheid van Snel heeft het kabinet bij nader inzien geconstateerd dat dat geen goed idee was. "Het idee is vanuit de beste bedoelingen ontstaan, vanuit de wens het niveau van publieke investeringen verder omhoog te brengen. Dus meer investeringen in de grote thema's om

de leefbaarheid van ons land te borgen dan wel te vergroten. Die investeringen moeten we zeker doen, maar om daar nu een nieuwe nationale investeringsbank voor op te richten?"

"Wij ondersteunen met liefde het duurzamer maken van de Nederlandse economie en helpen ook om de circulaire economie op gang te krijgen. Zo hebben we onder andere windmolenparken gefinancierd. Daarnaast dragen we ons steentje bij aan de sociale woningbouw. Maar dat kunnen we alleen doen vanuit de bank die we zijn. Dus een heel veilige bank die risico's en avonturen mijdt. Als we de triple A-status zouden verliezen, worden we als bank minder interessant voor de waterschappen en andere overheden die geld voor projecten willen lenen. Onze kracht is het verlenen van goedkope kredieten binnen strikte kaders en dat moeten we blijven doen. Gelukkig

heeft het kabinet ingezien dat een nieuwe bank niet de oplossing was, maar dat er een investeringsvehikel moest komen die risicodragend kapitaal beschikbaar stelt voor projecten. Deze komt er nu onder de naam Invest-NL."

Jaap van Peperstraten is journalist.